

Austatud asepresident, Euroopa Parlamendi liikmed, ministrid,
üleeuroopalisele transpordivõrgule pühendatud päevadel osalejad,
daamid ja härrad!

Esimest Eesti-Läti piiri ületavat raudteeühendust (Pihkva-Riia) kavandati ja ehitati 15 aastat ning see avati 1889. aastal. Eelmisel aastal Läti riigivisiiti tehes sõitsin ma Tallinnast Riiga rongiga, sest just niiviisi on inimesed nende kahe linna vahel juba pikka aega reisinud. 2012. aastal kulus 320 kilomeetri pikkuseks reisiks 5–6 tundi ja piiril tuli rongijuhte vahetada. Et jõuda Leetu (Tallinnast Vilniusesse on 601 kilomeetrit), tuleb rongijuhte ja ehk ka vedureid vahetada kaks korda ning kohalejõudmiseks kulub oma 10–12 tundi.

Kaubalaevad peavad Euroopa sisepiiridel endiselt tollikontrolliks peatuma, samas kui inimesed saavad neid piire vabalt, passi näitamata ületada.

Me räägime palju ühendatud Euroopast, kuid need näited osutavad, et füüsilise taristu ning inimeste ja kaupade transportimise poolest oleme ühendatusest veel kaugel.

Berliini müüri langemisest ja külma sõja lõppemisest on möödunud peaaegu 25 aastat, ELi viimasest suurest laienemisest aga 10 aastat. Ent kui me vaatame ELi transporditaristu kaarte, siis näeme endiselt selget müüri Euroopa osade vahel, mida 25 aastat tagasi eraldas üksteisest raudne eesriie. Tänu uuele algusele 20 aastat tagasi ja arengut vedavale innukale noorele põlvkonnale oleme digitaaltaristu ja -liikluse ning lairibapõhiste teenuste vallas vanematest demokraatlikest ja suurematest riikidest ette jõudnud. Nüüd peame neile järele jõudma ka oma füüsilise taristuga.

Nüüdseks on leitud rahalised vahendid, et ületada lõpuks lõhe hästi ja kehvemini ühendatud Euroopa osade vahel, kuid peale raha on vaja ka poliitilist tahet. Me peame tegelema teede, eriti raudteedega, ent ka õigusnormidega, mille tõttu on praegu keeruline rongiga Euroopa avatud sisepiire tundidepikkuste viivitusteta ületada. Tegelikult ei toimi ükski Euroopa ühtne transpordipiirkond veel korralikult. Uute ühiseeskirjade kokkulepe ei ole turuga piisavalt sammu pidanud; praegused eeskirjad piiravad endiselt valikuid, mida meie sisekaubandus võiks pakkuda.

Meie, kes me elame Euroopa servadel asuvates väikeriikides, oleme eriti sõltuvad hästi toimivatest transpordivõrkudest, et mitte jääda isolatsiooni. Lõppude lõpuks, see on nagu vereringe, mis pole oluline mitte ainult meile, vaid ka suurematele riikidele, soodustades muu hulgas uusi investeeringuid, tööstuse arengut, töökohtade loomist, sotsiaalset heaolu ja majanduskasvu. Kui me ei ole üksteise ja oma Euroopa naabritega (ja nende naabritega) tõeliselt ühendatud, on ühtne turg olemas vaid teoorias ega suuda anda meie riikide majandusele seda arengutõuget, mida me kõik Euroopas nii hädasti vajame. Palju on juba tehtud, näiteks selleks, et parandada piiriülese õhu- ja raudteeliikluse toimimist. Muidugi ei saakski ma midagi muud öelda, sest Euroopa transpordivolinik on ju pärit riigist, mida ma kõige paremini tunnen.

Ent – kasutades komisjoni kõnepruugi üht sagedasemat väljendit – teha on veel palju. Kindlasti olete neil päevil palju kuulnud ja kuulete edaspidigi Rail Balticast. Loodan, et eelseisvatel aastatel kuulete sellest veelgi enam. Loodetavasti liiguvad asjad nüüd veidi kiiremini kui 150 aastat tagasi.

Tere tulemast Eestisse!